

Congres Handhaving en Naleving

‘Toezicht en handhaving; vangrail van de samenleving’

3 oktober 2019, Apeldoorn

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Gezond vertrouwen

De handen ineem ...

Kees Reedijk

Waldo van der Wiele

Toezicht wat is dat eigenlijk?

Het verzamelen van de informatie over de vraag of een handeling of een zaak voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

Het zich daarna vormen van een oordeel daarover.

En het eventueel naar aanleiding daarvan intervenieren.

Sluitende keten van toezicht en handhaving

Oude boodschap Ambtelijke Commissie Toezicht 2004 en de Algemene Rekenkamer

‘Licht de keten van beleid, uitvoering, toezicht en naleving in zijn geheel door op consistentie en zorg voor een sluitende keten’.

‘Bedenk dat wat aan de ‘voorkant’ niet goed geregeld is, aan de ‘achterkant’ problemen oplevert’.

‘In de keten mogen geen van de elementen informatieverzameling, oordeelsvorming en interventies ontbreken en dienen deze op elkaar te zijn afgestemd’.

Zes principes van goed toezicht

Selectief

Slagvaardig

Samenwerkend

Onafhankelijk

Transparant

Professioneel

Wat zijn belangrijke schakels in een sluitende keten?

Rechtmatigheid en kwaliteit

Beleid/uitvoering/inkoop en toezicht

Toezicht en handhaving (zie de drietrap: informatie – oordeel – interventie)

Rijk en gemeente

Gemeenten onderling

Wat is toezien op kwaliteit bijvoorbeeld in de Wmo?

In artikel 3.1 van de Wmo staat dat de aanbieder zorg draagt voor een voorziening van goede kwaliteit.

Een voorziening wordt in elk geval:

- veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verstrekt,
- afgestemd op de reële behoefte van de cliënt en op andere vormen van zorg of hulp die de cliënt ontvangt,
- verstrekt in overeenstemming met de op de beroepskracht rustende verantwoordelijkheid, voortvloeiende uit de professionele standaard;
- verstrekt met respect voor en inachtneming van de rechten van de cliënt.”

Wmo toetsingskader kwaliteit (GGD GHOR) waarin de kwaliteitseisen die de Wmo stelt aan de (maatwerk)voorzieningen zijn ingevuld en uitgewerkt

Wettelijke kwaliteitseis	Uitwerking	Wijze van vaststellen	Aandachtspunten toezichthouder
1. De voorziening is doelmatig, doeltreffend en cliëntgericht (art. 3.1, tweede lid sub a, Wmo)	<p>1.1 Er is een plan waaruit blijkt wat de kansen/mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften zijn van de cliënt en welke voorziening wordt geboden.</p> <p>1.2 De cliënt heeft zijn/haar ondersteuningsvraag kunnen formuleren, is betrokken bij het opstellen van het plan, wat zijn/haar instemming heeft. Het sociale netwerk van cliënt is eveneens betrokken bij het opstellen van het plan.</p> <p>1.3 De op basis van het plan verleende ondersteuning wordt regelmatig besproken en zonodig bijgesteld.</p> <p>1.4 De op basis van de voorziening geboden ondersteuning sluit aan op de reële behoefte en mogelijkheden van de cliënt en zijn/haar sociale netwerk (waaronder evt mantelzorgers).</p>	<p>Check plan/cliëntdossier:</p> <ul style="list-style-type: none">- bevat het plan (schriftelijk/digitaal) een omschrijving van de vraag van de cliënt, een analyse van de problematiek en de kansen/mogelijkheden van de cliënt (eigen kracht/sociale netwerk), en een daarop afgestemd ondersteuningsaanbod van de aanbieder, een en ander in het licht van de beoogde zelfredzaamheid en participatie (doel Wmo)?- is de cliënt inhoudelijk voldoende betrokken geweest bij het formuleren van zijn/haar vraag en het opstellen van het plan en heeft hij/zij daarmee ingestemd?- is het sociale netwerk van de cliënt voldoende betrokken geweest bij opstellen van het plan?- wordt het plan, voor zover nodig, regelmatig besproken met de cliënt en zijn/haar sociale netwerk en zonodig bijgesteld?	Dossieronderzoek en vraaggesprek met cliënt, zijn/haar eventuele sociaal netwerk en aanbieder, vraaggesprek met leidinggevenden aanbieder, observaties.

Wat is toezien op rechtmatigheid?

*RELATIE ZIEN TUSSEN FOUTEN – FRAUDE & KWALITEIT VAN ZORG

*VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN VOOR JUISTE BESTEDING ZORGGELDEN.
GELD VOOR DE ZORG MOET NAAR DE ZORG

* "KOSTEN BEHEERSEN EN SOLIDARITEIT BEHOUDEN"

*PATRONEN + GEVOLGEN ZIEN zoals

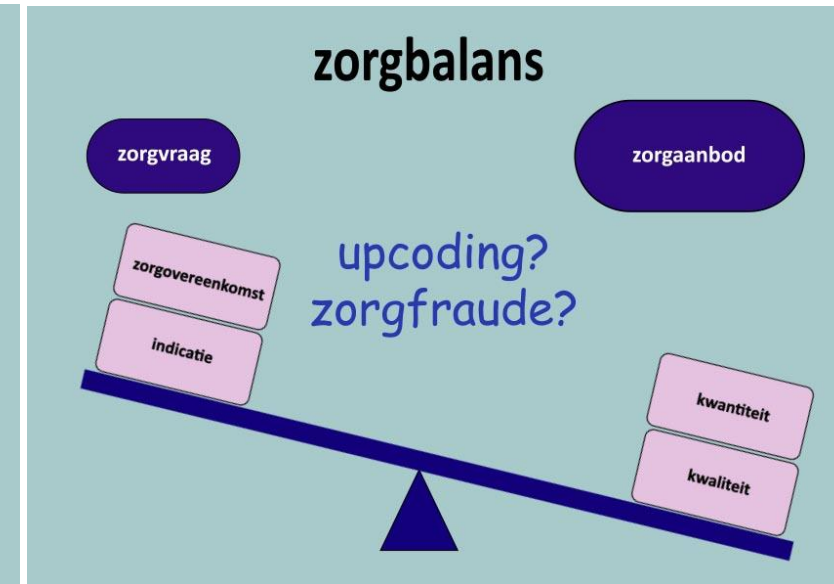
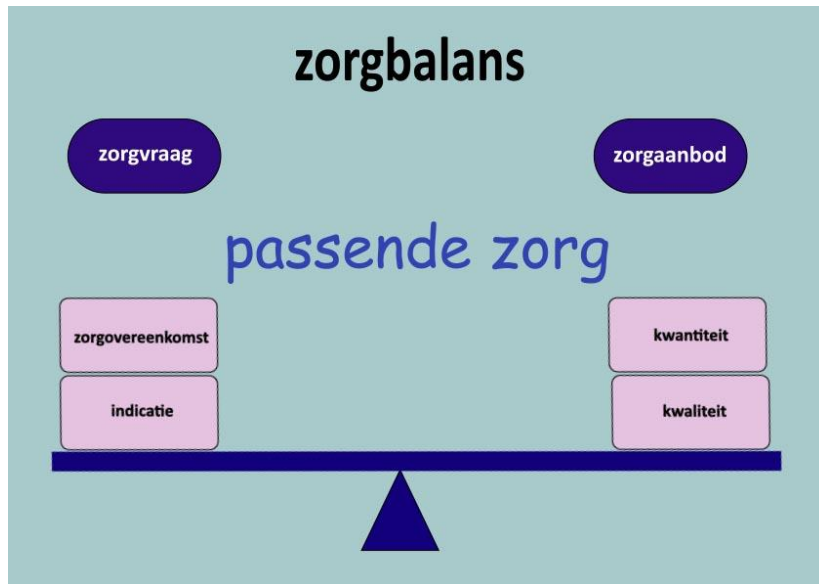
-ZORGVERWAARLOZING

-NIET-INTEGERE BEDRIJFSVOERING

-ONTERECHE WINSTUITKERINGEN

De Zorgbalans

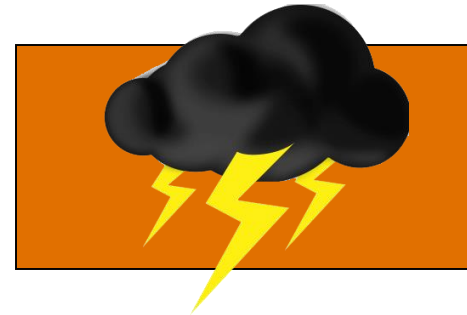
Kwaliteit goed

Kwaliteit slecht

Rechtmatig

Onrechtmatig

Wat is er nodig om de keten te sluiten

Binnen en tussen gemeenten

Tussen rijk en gemeenten

Belangrijke handreikingen en handleidingen

Afsprakenkader en draaiboeken voor toezicht sociaal domein(IGJ-VNG-GGD GHOR Nederland)

Materiële controle (VNG) Handreiking voor de uitvoering van de ministeriële regeling Jeugdwet (uitwisselen persoonsgegevens) voor het onderdeel materiële controle

Handreiking voor gemeenten (VNG) Rechtmatigheid in de Wmo 2015 en de Jeugdwet

Risico-indicatoren bij een pgb (VNG) Rechtmatigheid in de Wmo 2015 en de Jeugdwet

Bekostiging Jeugd-GGZ inspanningsgericht (VNG) Een handreiking ter ondersteuning bij de overgang van de DBC-systematiek naar een andere vorm van bekostiging (met ingang van 2018)

Handreiking inrichting van het Wmo toezicht (VNG)

Factsheet toezicht en handhaving in het sociaal domein VNG

Tot slot drie tips die ook in het boekje staan

1. Overtuig je als gemeente bij de inkoop van zorg of de zorgaanbieder voldoet (aan alle vooraf te formuleren) randvoorwaarden voor het kunnen leveren van veilige en verantwoorde zorg.
2. Investeer in risico-gestuurd toezicht. Richt naast het calamiteitentoezicht ook (preventief) risico-gestuurd toezicht in en zoek daarbij samenwerking met o.a. IGJ.
3. Bij goed toezicht behoort ook professioneel handhavingsbeleid. Maak gebruik van de mogelijkheden die de Algemene wet bestuursrecht biedt en implementeer een handhavingsbeleid.